

VOORTGEZET ONDERWIJS MEER DAN HET VOORORDEEL

INTRODUCTIEPAGINA

• Algemene informatie

Beste docent,

Voor u ligt de toolkit die RADAR voor u heeft ontworpen. Vanuit de resultaten van de Diverscity-meter is deze toolkit voor u geselecteerd. Deze toolkit is bedoeld om u te ondersteunen bij het bespreekbaar maken van stereotypingen en sekserollen. In deze toolkit vindt u 2 oefeningen die u zelf kunt uitvoeren in de klas. Ook kan er worden verwezen naar externen als u dit liever uit handen geeft.

Uit onderzoeken blijkt tussen de 6 en 10% van de jongeren in Nederland een andere seksuele geaardheid of genderidentiteit heeft. Kortom iedereen krijgt in zijn of haar leven te maken met mensen met een andere geaardheid of genderidentiteit. Hoewel er veel verbeterd is in de maatschappelijke acceptatie van lesbiennes, homo's, biseksuelen en transgenders (LHBT), zijn er nog steeds veel mensen die homoseksualiteit als problematisch beschouwen. LHBT-ers ervaren nog steeds pestereien, intimidatie en zelfs geweld. De negatieve houding hangt volgens het Sociaal Cultureel Planbureau samen met factoren zoals leeftijd (jongeren zijn minder tolerant), sekse (mannen hebben er meer moeite mee), religieuze opvattingen, ontbreken van een openlijke LHBT-er in de eigen sociale omgeving (onbekend maakt onbemind) en gehechtheid aan traditionele rolpatronen. Heteroseksualiteit is de norm in de samenleving. Dit kan leiden tot stress bij LHBT-ers en tot problemen met zelfacceptatie.

Eenzijds kan men dit probleem oplossen door de LHBT-ers meer te beschermen en individueel sterker te maken. Anderzijds is het zeer raadzaam om juist de niet LHBT-jongeren te leren hoe om te gaan met deze diversiteit. Deze toolkit geeft u de handvatten om het onderwerp als een integraal onderdeel van het leven te behandelen. Daarnaast is er het voordeel van de toolkit dat u zonder al te veel moeite deze ook kunt gebruiken voor het bespreken van andere maatschappelijke problemen. U hoeft alleen het onderwerp van seksuele diversiteit te vervangen door het door u gewenste onderwerp. Er zit een voordeel in een vergelijking trekken tussen diverse discriminatiegronden (seksuele geaardheid, etniciteit, ras, handicap, etc.) omdat de leerlingen dan kunnen ontdekken dat het effect van uitsluiting ongeacht de discriminatiegrond eigenlijk altijd hetzelfde is. De pijn, verdriet, angst en woede zijn overeenkomstig ook al is de grond anders. Hierin ligt mogelijk een optie om groepen die normaal elkaar nogal willen uitsluiten dichter bij elkaar te kunnen brengen door hun overeenkomstige ervaringen te kunnen delen.

Om het voor u als docent makkelijker te maken het onderwerp van seksuele diversiteit te bespreken is deze toolkit ontwikkeld door RADAR in opdracht van de Gemeente Rotterdam. Voor meer vragen of informatie, kunt u contact opnemen met diverscity010@radar.nl of 010 – 411 39 11.

● Info toolkit:

MEER DAN HET VOORoorDEEL

DOELSTELLING

- Inzien dat het denken vanuit de 'eigen groep' een rol speelt bij het ontstaan en in stand houden van stereotyperingen
- Inzien dat men vaak de neiging vertoont aan de 'eigen' groep positieve trekken toe te schrijven en negatieve trekken aan de andere groepen.
- Zich bewust worden van de stereotype labels die nog vaak gebruikt worden om mannen en vrouwen te beoordelen;
- Beseffen met welke labels we zelf geconfronteerd zijn geweest;
- Gevoelens onder woorden kunnen brengen wanneer men een label op ons plakt;
- 'Sekseroldruk' kunnen benoemen.

BESCHRIJVING

Deze toolkit bestaat uit 2 oefeningen.
In de eerste oefeningen wordt stilgestaan bij hoe stereotyperingen werken. Dat men vaak geneigd is om de positieve kenmerken voor wat betreft de 'eigen groep' wel te zien, maar die moeilijker vindt voor andere groepen waar men niet toe behoort.
In de tweede oefening gaat het vooral om wat zijn nu 'vrouwenrollen' of 'mannenrollen'? Welke rollen zijn op jou van toepassing of worden door anderen aan jou gelabeld? Er wordt stilgestaan bij hoe het voelt wanneer een rol je wordt toebedeeld die jezelf niet vindt horen bij je gewenste geslacht.

TIJDSINVESTERING

De tijdsduur van deze toolkit bedraagt 50 à 60 minuten. Naar eigen believen kunt de beide oefeningen direct achter elkaar geven of kiezen om de oefeningen verspreid over 2 lessen te laten plaats vinden.

INHOUD TOOLKIT

Oefening 1 STEREOTYPERINGEN

Doel:

- Inzien dat het denken vanuit de 'eigen groep' een rol speelt bij het ontstaan en in stand houden van stereotyperingen
- Inzien dat men vaak de neiging vertoont aan de 'eigen' groep positieve trekken toe te schrijven en negatieve trekken aan de andere groepen.

Tijdsduur:

20 à 30 minuten

Stap	Actie trainer
1	<p>De trainer maakt een lijst je van zinnen voor het spel:</p> <ul style="list-style-type: none">- <i>Het is algemeen bekend dat Amerikanen zijn.</i>- <i>Het is algemeen bekend dat lange mensen zijn.</i>- <i>Het is algemeen bekend dat Duitsers zijn.</i>- <i>Het is algemeen bekend dat ambtenaren zijn.</i>- <i>Het is algemeen bekend dat Antillianen..... zijn.</i>- <i>Het is algemeen bekend dat dikke mensen zijn.</i>- <i>Het is algemeen bekend dat Turken zijn.</i>- <i>Het is algemeen bekend dat politieagenten zijn.</i>- <i>Het is algemeen bekend dat Italianen zijn.</i>- <i>Het is algemeen bekend dat Marokkanen zijn.</i>- <i>Het is algemeen bekend dat homoseksuelen zijn.</i>- <i>Het is algemeen bekend dat Nederlanders zijn.</i>
2	<p>De trainer leest de zinnen voor en vraagt de deelnemers om deze individueel op een papiertje in te vullen.</p>
3	<p>Als alle vragen geweest zijn leest de trainer de vragen een voor een nogmaals voor en vraagt iedere deelnemer om te zeggen wat hij/zij heeft opgeschreven. Men kan deze antwoorden op het bord zetten als geheugensteuntje voor de nabespreking.</p>
4	<p>Voor de nabespreking kan de trainer de volgende vragen stellen:</p> <ul style="list-style-type: none">- <i>In hoeverre zijn de uitkomsten waar, of zijn het stereotyperingen?</i>- <i>Waarom gebruiken mensen stereotyperingen?</i>- <i>Berusten stereotyperingen (deels) op waarheden?</i>- <i>Hoe komt men aan deze stereotyperingen?</i>- <i>Hoe zou jij je voelen als je voortdurend via stereotyperingen wordt aangesproken?</i>

GENDERLABELS

(BRON: GENDER IN DE BLENDER. DIENST KANSENBELEID PROVINCIE VLAAMS-BRABANT, 2014)

TIJDSDUUR

30 minuten

DOEL

- Zich bewust worden van de stereotype labels die nog vaak gebruikt worden om mannen en vrouwen te beoordelen;
- Beseffen met welke labels we zelf geconfronteerd zijn geweest;
- Gevoelens onder woorden kunnen brengen wanneer men een label op ons plakt;
- 'Sekseroldruk' kunnen benoemen.

VOORBEREIDING

- Zorg voor post-it notes

KERN

Brainstorm over "vrouwelijk" en "mannelijk". Zet alle woorden die daarmee geassocieerd worden op het bord. Voorbeelden zijn: stoeipoes, huiselijk, zorgzaam, stoer, zacht, etc. Geef vervolgens aan welke woorden positief en negatief zijn. Laat de leerlingen een positief woord kiezen wat herkenbaar is voor henzelf of waarmee ze zelf weleens mee geconfronteerd zijn. Dit schrijven zij op een post-it en plakken zij op hun rechterborst. Hetzelfde doen zij met een negatief label en die plakken zij links op de borst. Laat de leerlingen in groepjes van 3 zitten, laat hun elkaars labels lezen en laat iedereen de ervaringen vertellen. Wie gaf aan jou ooit dit label, hoe heb je dat ervaren, hoe reageerde je?

NABESPREKING

De klas werkt in groepjes, maar het is goed om de nabespreking klassikaal te doen. Vragen die u daarbij kan gebruiken zijn:

- Hoe voelt het als anderen je een vrouwelijk of mannelijk label opplakken?
- Wanneer kan het goed zijn? Wanneer niet?
- Wanneer deed het pijn en waarom?
- Welke invloed had het op je?
- Hoe ga je ermee om als iemand een label op je plakt?

NABLAD

• Colofon

Copyright tekst Stichting RADAR, 2016

Niet uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt, in enige vorm en op welke wijze dan ook, zonder bronvermelding.

Tekst en ontwikkeling van de toolkits: Lavern Muller
Rob Stoop

Stichting RADAR
Grotekerkplein 5
3011 GC Rotterdam
010 – 411 39 11

Hopelijk heeft u aan de hand van deze toolkit een goed gesprek met uw leerlingen gehad over stereotypingen en sekserollen. En zijn een aantal van hun mogelijke vooroordelen weggenomen. Het is belangrijk om kinderen reeds vanaf jonge leeftijd te laten kennis maken met (seksuele) diversiteit.

Mocht u geïnteresseerd zijn in nog meer toolkits, dan kunt u deze vinden via <http://diverscity010.nl/toolkits/>

